

prof. dr hab. Zbigniew Suchecki OFMConv.
Papieski Uniwersytet „Antonianum” w Rzymie
Katedra Prawa Kanonicznego

Papieski Wydział Teologiczny „Seraphicum” w Rzymie
Via del Serafico I
00142 Roma

RECENZJA

rozprawy doktorskiej z prawa kanonicznego:

„Ewolucja norm dotyczących posługi uświęcania w Uchwałach Synodu (Archi)diecezji Katowickiej”, Warszawa 2020, s. 290, napisanej przez ks. Łukasza Radeckiego na Wydziale Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, pod kierunkiem ks. prof. dr hab. Zbigniewa Janczewskiego, w odpowiedzi na uchwałę Rady Wydziału Prawa Kanonicznego UKSW z dnia 27-02-2020 r.

1. PREZENTACJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Recenzowana rozprawa doktorska to systematyczna analiza „Ewolucji norm dotyczących posługi uświęcania w Uchwałach Synodu (Archi)diecezji Katowickiej”. Autor dokonując wyboru tematu z zakresu „Ewolucji norm dotyczących posługi uświęcania w Uchwałach Synodu (Archi)diecezji Katowickiej”, wnosi osobisty wkład w jej szczegółowe rozpoznanie, poprzez dogłębne badania oparte na materiałach źródłowych, dotyczących określonego w tytule rozprawy zagadnienia.

Rozprawę doktorską można uznać za cenny wkład do polskiej i światowej literatury kanonistycznej. Jest to bowiem pierwsze, a więc nowatorskie opracowanie monograficzne w języku polskim, w którym została ukazana „Ewolucja norm dotyczących posługi uświęcania w Uchwałach Synodu (Archi)diecezji Katowickiej”.

Praca doktorska nie nasuwa merytorycznych wątpliwości lub zastrzeżeń, ponieważ Autor od strony naukowej dociera do odpowiedzi na każde postawione przez siebie zagadnienie. Bogate i uzasadnione wnioski mogą być dodatkowo przedmiotem dyskusji i dalszych,

Oryginalność oraz innowacyjność zagadnienia związana jest z zakończeniem prac II Synodu Archidiecezji Diecezji Katowickiej.

Układ pracy jest przejrzysty. Język rozprawy jest jasny, logiczny i spójny. Poszczególne fragmenty pracy są starannie udokumentowane.

W ramach niniejszej rozprawy jasno została ukazana problematyka: *Uchwały I Synodu Diecezji Katowickiej (1972 – 1975)* oraz *Uchwały II Synodu Diecezji Katowickiej (2012 – 2016)* pod kątem prawa o posłudze uświęcania. Doktorant w pogłębianiu zagadnienia ukazuje drugorzędny cel pracy, polegający na ocenie tychże norm prawa kanonicznego oraz opracowaniu wniosków *de lege ferenda* w odniesieniu do tej tematyki.

Ocena pracy doktorskiej jest bardzo pozytywna gdyż wykorzystuje ona w pełni aktualny stan wiedzy prawnej oraz posiada liczne i istotne walory naukowe i merytoryczne.

Biorąc pod uwagę wnikliwą analizę problematyki badawczej, będącej przedmiotem recenzowanej rozprawy doktorskiej, a także sumiennosc analiz naukowych i niezależność wniosków, należy zauważyć, że rozprawa doktorska stanowi wkład w rozwój nauki prawa kanonicznego, jest studium bardzo interesującym oraz potrzebnym na gruncie języka polskiego, gdyż zawiera także praktyczne komentarze oraz użyteczne propozycje z prawa dotyczące Synodu diecezjalnego, mogące służyć pomocą, przy rozstrzyganiu konkretnych kwestii praktycznych.

W literaturze kanonistycznej omawiane zagadnienie nie posiadało dotychczas całościowego opracowania. Doktorant odnosząc się do najważniejszych opracowań w innych językach, wykorzystanych w pracy, dokonał także własnej, cennej kwerendy źródeł. Dzięki temu powstało kompetentne opracowanie tematu, mające charakter całościowy, oparte na najnowszej literaturze oraz na źródłach prawa.

Owoce obrad Synodu stały się dekrety i deklaracje, zatytułowane: *Wiara, modlitwa i życie w Kościele katowickim. Uchwały I Synodu z posługą uświęcania*. Kolejny, *II Synod Diecezji Katowickiej* został zwołany przez Arcybiskupa Wiktora Skworca w latach (2012 – 2016).

Na polu naukowym w badaniach nad *II Synodem Diecezji Katowickiej w latach (2012 – 2016)* jest to pierwsze całościowe opracowanie zagadnienia. Doktorant obrał za swój cel kompleksowe opracowanie zagadnienia, wskazał więc jasno temat badawczy, który nie doczekał się jak dotąd na gruncie prawa kanonicznego w Polsce monograficznego opracowania.

Możemy stwierdzić, że cel pracy został osiągnięty: powstało całościowe, kompletne, kompetentne i rzetelne opracowanie poświęcone *II Synodowi Diecezji Katowickiej w latach (2012 – 2016)* o posłudze uświęcania. Przytoczone w dysertacji normy KPK/83, liczne dekrety i deklaracje synodalne zostały szczegółowo omówione w świetle bogatej dokumentacji źródłowej i literatury zagadnienia.

Przechodzę teraz do analizy struktury omawianej dysertacji. W obszernym wstępie do rozprawy doktorskiej, doktorant wskazał cel prowadzonych badań, który odpowiada tytułowi rozprawy doktorskiej. „Celem pracy jest ukazanie ewolucji regulacji prawnych, zamieszczonych w uchwałach synodów katowickich, dotyczących posługi uświęcania”. Na szczególną uwagę zasługuje podjęcie dotąd nieporuszonej problematyki dotyczącej tych kwestii, które zostały unormowane w uchwałach z 2016 roku oraz w dołączonych do nich *Aktach wykonawczych*.

Rozprawa doktorska opiera się na źródłach prawa powszechnego oraz prawa partykularnego. Istotne są również uchwały II Polskiego Synodu Plenarnego. Fundamentem analiz są *Uchwały I Synodu Diecezji Katowickiej* oraz *Uchwały II Synodu Archidiecezji*

partykularnego w tym obszarze zostały poddane analizie kwestie poruszone przez oba synody.

Czwarty rozdział dotyczy Eucharystii – którą wyodrębniono z grupy sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego. W uchwałach obu synodów katowickich zostały podjęte wspólne kwestie w analizowanym obszarze, takie jak przygotowanie do Eucharystii oraz do wczesnej Komunii św., uczestnictwo we Mszy św., normy związane z głoszeniem homilii, Komunia św. udzielana pod dwiema postaciami, nadzwyczajni szafarze Eucharystii. Ponadto doktorant analizuje normy prawa partykularnego promulgowane jedynie w uchwałach z 1975 roku, które dotyczą ostatniego z sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego. Należą do nich takie kwestie jak: binacje, trynacje, stypendia mszalne, koncelebracja Mszy św.

Analiza norm Prawa Kanonicznego zostaje wzbogacona poprzez odwołanie się do opinii licznych autorów odnośnie *Sakramentu uzdrowienia*.

Szósty rozdział pracy doktorskiej dotyczy ostatniej grupy sakramentów. Doktorant analizuje prawo partykularne, czy nastąpiła ewolucja przepisów związanych z sakramentem prezbiteratu oraz małżeństwa. Cenne badania dotyczące troski o nowe powołania, formację seminaryjną alumnów do prezbiteratu, staż duszpasterski diakonów, stała formacja duchowieństwa zostały podjęte w uchwałach obu synodów katowickich.

Autor analizuje również normy prawa partykularnego wydane jedynie w uchwałach z 2016 roku, dotyczące okresu propedeutycznego przed podjęciem formacji seminaryjnej alumnów, a także diakonatu stałego.

Obok sakramentów w posługę uświęcania wpisują się również sakramentalia. W siódmym rozdziale pracy doktorant poddaje analizie normy synodalne, które uległy ewolucji.